

Ocenianie kształtujące - od teorii do praktyki

Michał Czarczyk
nauczyciel-konsultant

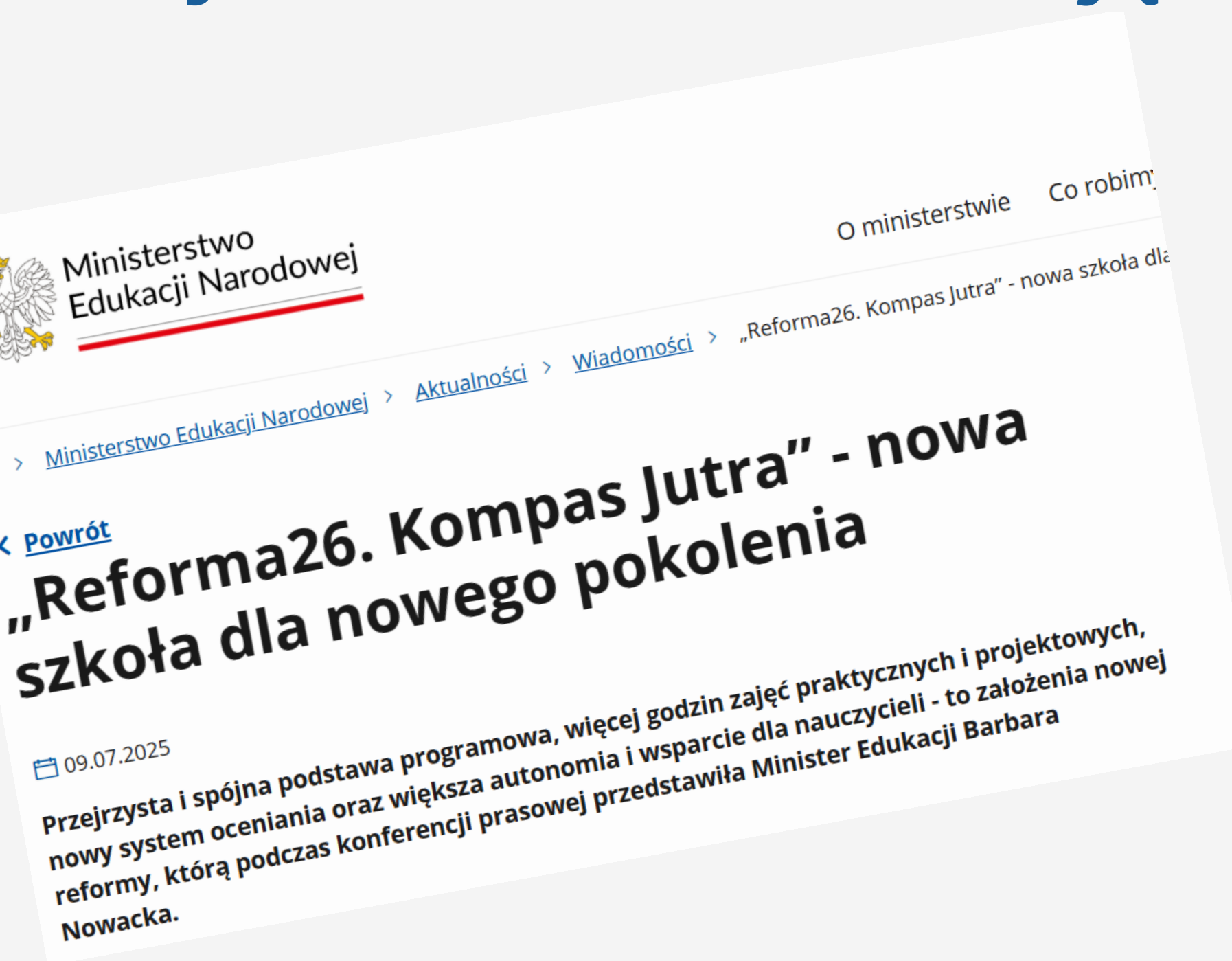

Agnieszka Czarczyk
nauczyciel-konsultant

Czy ocenianie kształtujące to nowy obowiązek?

Planowane zmiany

- Nowe, praktyczne przedmioty (edukacja obywatelska, zdrowotna, przyroda w nowej formule)
- Nowa, przejrzysta i spójna podstawa programowa – mniej szczegółów do zapamiętania, więcej kompetencji kluczowych
- Więcej zajęć praktycznych i projektowych
- Zmiany w ocenianiu – większy nacisk na ocenę opisową, informację zwrotną i rozwój kompetencji
- Troska o dobrostan uczniów i nauczycieli
- Zmiany w egzaminach ósmoklasisty i maturalnym od 2031 roku
- Większa autonomia i wsparcie dla nauczycieli – bezpłatne szkolenia, studia podyplomowe, nowoczesne narzędzia metodyczne
- Równomierne rozłożenie nauki, mniej godzin w klasach 7-8 szkoły podstawowej

Kalendarz reformy

Reforma26 to rozłożona na lata, kompleksowa zmiana, która będzie wprowadzana stopniowo od roku szkolnego 2025/2026.

- Od 1 września 2025 r. do szkół wejdą dwa nowe przedmioty – edukacja obywatelska i edukacja zdrowotna. Zmieni się także podstawa programowa wychowania fizycznego.
- Od 1 września 2026 r. zacznie obowiązywać nowa podstawa programowa w przedszkolu oraz w klasach 1 i 4 szkoły podstawowej.
- Od 1 września 2027 r. nowe podstawy programowe zaczną obowiązywać w klasach 1. szkół

Czy ocenianie kształtujące to nowy obowiązek?

Główne kierunki polityki oświatowej:

Rozwój kompetencji poznawczych i społecznych – promowanie kształcenia interdyscyplinarnego, pracy projektowej, oceniania kształtującego oraz informacji zwrotnej w pracy z uczniem, a także rozwijanie kreatywności, współpracy, odpowiedzialności i samodzielności.

Ocenianie kształtujące to sposób pracy nauczyciela i ucznia polegający na systematycznym pozyskiwaniu informacji

o przebiegu procesu uczenia się, co pozwala nauczycielowi modyfikować dalsze nauczanie i udzielać uczniom informacji zwrotnej wspierającej ich w nauce.

Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych

Ocenianie **osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia** odbywa się w ramach oceniania **wewnątrzszkolnego**, które ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;

Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych

Ocenianie **osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia** odbywa się w ramach oceniania **wewnątrzszkolnego**, które ma na celu:

- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych

§12 Ocena bieżąca

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

RODZAJE OCEN

- ocena opisowa

- stopnie w skali od 1 do 6

- informacja zwrotna

OCENIANIE BIEŻĄCE

1. W ocenianiu bieżącym nie ma obowiązku stawiania stopni w skali od 1 do 6.

2. Ocenianie ma pomagać uczniom w nauce i przybierać formę informacji zwrotnej, wskazującej, co uczeń zrobił dobrze, co powinien poprawić, jak to zrobić oraz jak się dalej uczyć.

- ✓ Świetna praca!
- Nad tym poprauj
- Spróbuj w ten sposób

3. O sposobie oceniania bieżącego decyduje szkoła (nauczyciele, uczniowie, rodzice), a jego zasady określa się w statucie.

Oceny ze sprawdzianu

Michał 1

Jan 3-

Hanna 5

Anna 4-

Piotr 3+

*Sprawdzian z
Języka Polskiego*
Ocena:
Ocena: Celujący (6)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych

§12 Ocena bieżąca

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

Typy oceniania, a motywacja i przyrost wiedzy

Rodzaj informacji zwrotnej	Zysk w nauce	Wpływ na motywację	
same oceny	żaden	– uczniowie uzdolnieni – uczniowie o przeciętnych możliwościach	– pozytywny – negatywny
same komentarze	30%	– wszyscy uczniowie	– pozytywny
oceny i komentarze	żaden	– uczniowie uzdolnieni – uczniowie o przeciętnych możliwościach	– pozytywny – negatywny

Źródło: Danuta Sterna, *Uczę się w szkole*, Warszawa 2014

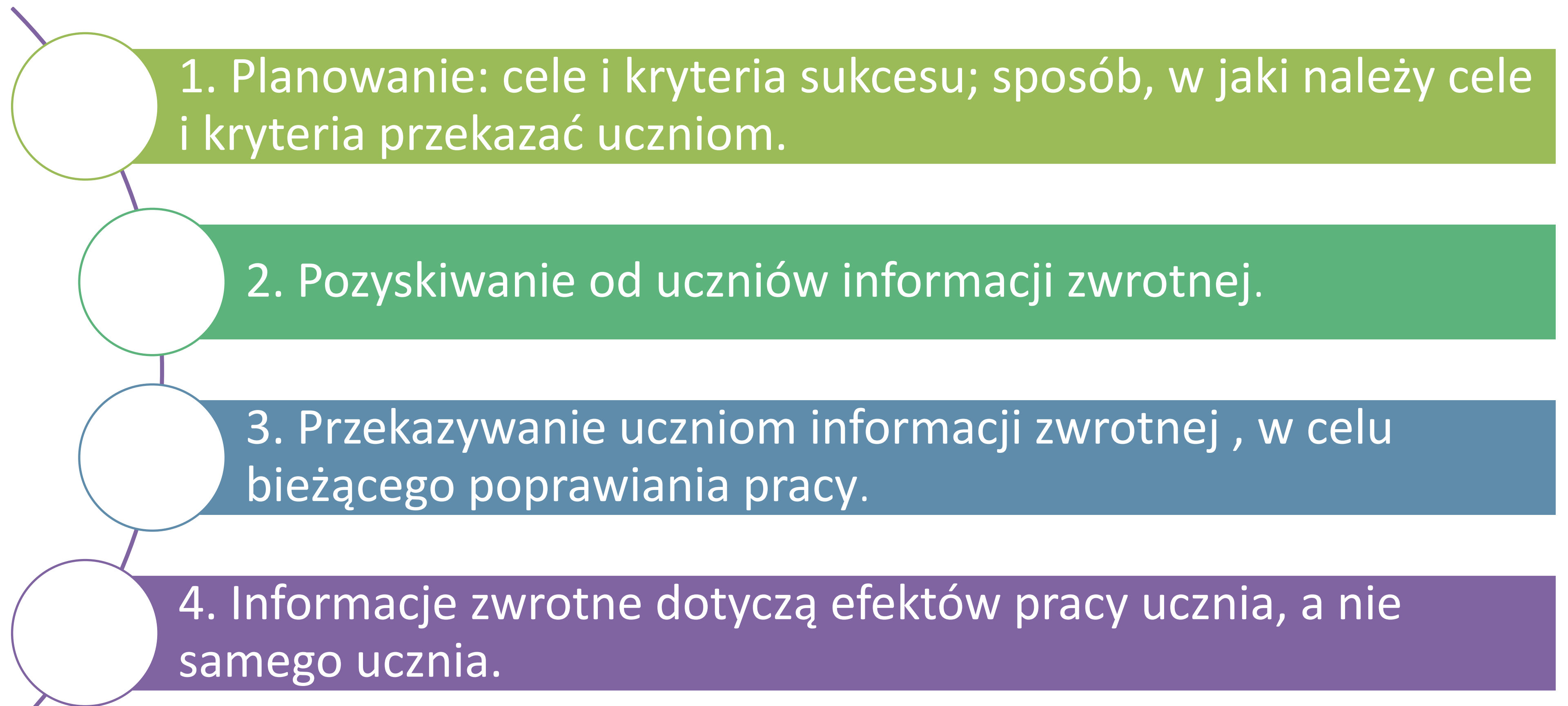
"Młodzi o szkole"

Statystyka

- Obawa przed oceną - 58% uczniów odpowiedziało „zawsze” lub „często”, 17% wskazało, że boi się oceny „tylko czasami”, a 25% – „rzadko” lub „nigdy”.
- Na stwierdzenie: „Ocena jest dla mnie motywacją i pozytywną informacją zwrotną” – 59% badanych odpowiedziało, że „nigdy nie jest” lub „jest rzadko”, zaś 19% uważało, że „czasami motywuje”.
- Z kolei 75% uczniów wskazało, iż doświadczyło niesprawiedliwej oceny.
- Jako powody poczucia niesprawiedliwości 58,5% uczniów podało „niejasne kryterium oceny”, zaś 53% – „brak sympatii ze strony nauczycieli”.

Ocenianie kształtujące

1. Planowanie: cele i kryteria sukcesu; sposób, w jaki należy cele i kryteria przekazać uczniom.

2. Pozyskiwanie od uczniów informacji zwrotnej.

3. Przekazywanie uczniom informacji zwrotnej, w celu bieżącego poprawiania pracy.

4. Informacje zwrotne dotyczą efektów pracy ucznia, a nie samego ucznia.

Ocenianie kształtujące

6. Wpływ na motywację ucznia.

7. Konstruktywne wskazówki.

8. Rozwija u uczniów umiejętność samooceny.

9. Uniwersalność.

Informacja zwrotna

Informacja zwrotna w ocenianiu kształtującym składa się z czterech elementów:

- 1) Co uczeń zrobił dobrze?
- 2) Co wymaga poprawy?
- 3) Jak należy poprawić pracę?
- 4) Jak uczeń ma się dalej rozwijać?

**Stopnie, które nauczyciel stawia uczniom,
nie dają odpowiedzi na powyższe pytania.**

Informacja zwrotna

Koszty

Przeciętny koszt wdrożenia informacji zwrotnej oraz interwencji na niej opartych jest bardzo niski. Koszty ponoszone przez szkoły wynikają głównie ze szkoleń.

W porównaniu z innymi strategiami, wdrożenie informacji zwrotnej wymaga jednak umiarkowanego i stałego zaangażowania czasu nauczycieli.

Oprócz czasu i kosztów dyrekcja szkoły powinna rozważyć, jak zmaksymalizować rozwój zawodowy nauczycieli, aby wspierać ich w udzielaniu skutecznej informacji zwrotnej, unikając jednocześnie podejść, które zwiększają obciążenie pracą nauczycieli, nie dostarczając uczniom informacji niezbędnych do poprawy wyników.

**Najważniejsze jest
zrozumienie zasad OK
przez wszystkich**

Zapraszamy

- »»» dyrektorzy szkół
- »»» nauczyciele
przedmiotowcy

REFORMA26.

KOMPAS JUTRA

Ocenianie kształtujące
- od teorii do praktyki

DATA
28.09.2026 r.

MIEJSCE
online

DLA KOGO
dyrektorzy i nauczyciele
szkół podstawowych

PROWADZĄCY:
Michał Czarczyk -
nauczyciel konsultant
Agnieszka Czarczyk -
nauczyciel konsultant

przepisy prawa
a ocenianie
kształtujące

informacja zwrotna

sammoocena
i ocena koleżeńską

Pytania kluczowe:

- »»» Jak ocena kształtująca (OK) realnie wpływa na zaangażowanie ucznia i jego wewnętrzną motywację?
- »»» Znaczenie celów edukacyjnych oraz kryteriów sukcesu ("na co będę zwracać uwagę") na każdej lekcji
- »»» Jak skutecznie projektować informację zwrotną
- »»» W jaki sposób wdrożyć samoocenę i ocenę koleżeńską?
- »»» Jakie narzędzia cyfrowe i tradycyjne najlepiej wspierają monitorowanie postępów bez konieczności stawiania tradycyjnych stopni za każdą aktywność?

Korzyści dla uczestników:

- »»» Wzrost zaangażowania uczniów
- »»» Zmiana roli nauczyciela z podsumowującego na wspierającego proces uczenia się.
- »»» Opanowanie konkretnych technik formułowania celów lekcji, kryteriów sukcesu oraz konstruktywnej informacji zwrotnej, które można wdrożyć na zajęciach od razu następnego dnia.
- »»» Lepsza współpraca z rodzicami: Zdobycie argumentów i języka komunikacji, które ułatwiają wyjaśnienie otoczeniu szkoły sensu rezygnacji z tradycyjnego oceniania na rzecz informacji zwrotnej.

Do zobaczenia

28 września 2026 r.
godz. 17.00

Zapisz się już dzisiaj

REFORMA26.
KOMPAS JUTRA

Ocenianie kształtujące
- od teorii do praktyki

**bezpłatna
konferencja**

DATA
28.09.2026 r.

MIEJSCE
online

DLA KOGO
dyrektorzy i nauczyciele
szkół podstawowych

PROWADZĄCY:
Michał Czarczyk -
nauczyciel konsultant
Agnieszka Czarczyk -
nauczyciel konsultant

przepisy prawa
a ocenianie
kształtujące

informacja zwrotna

samoocena
i ocena koleżeńską